

Bulletin objevitele

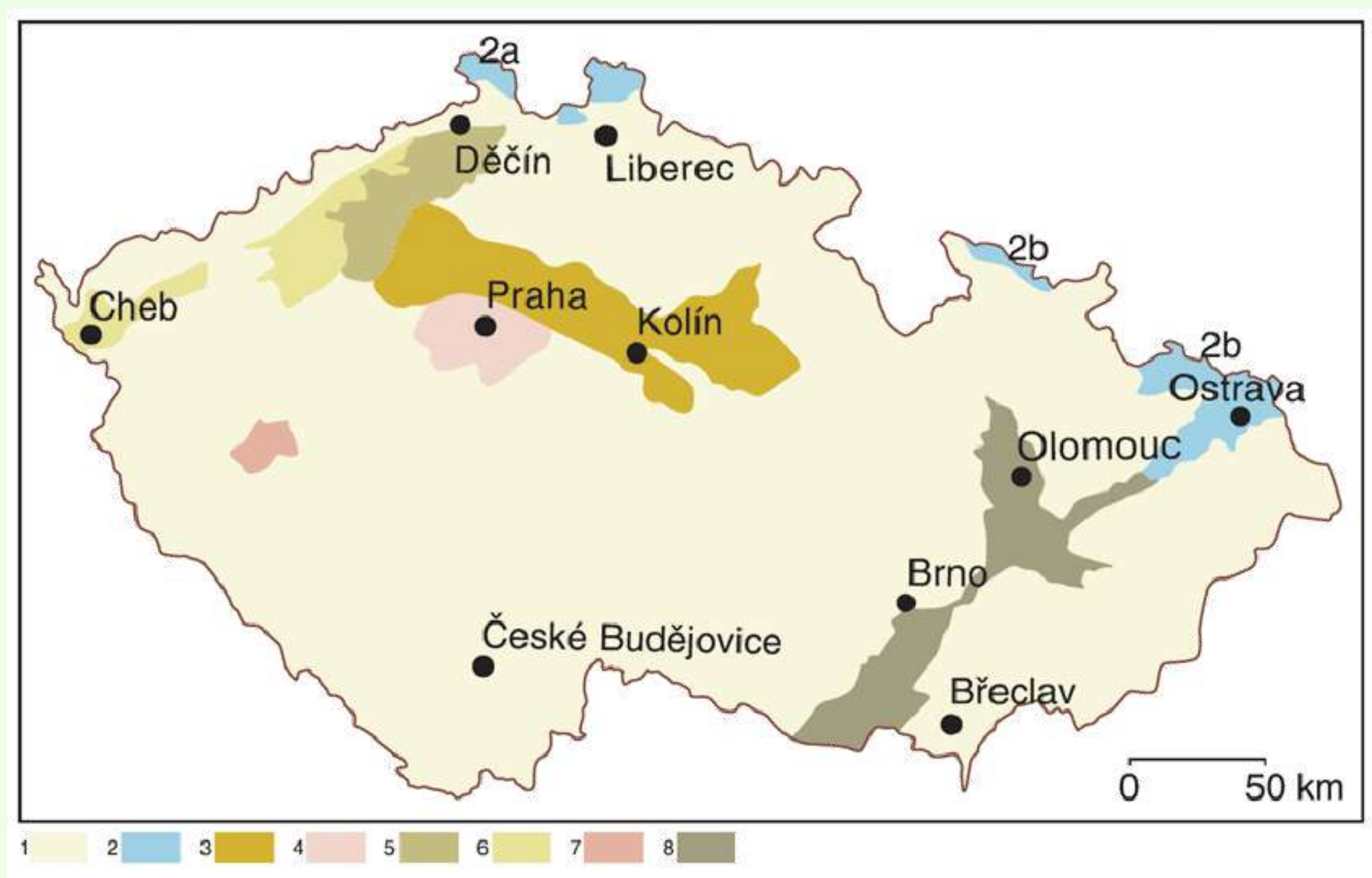
Rezervace Polanský les, botanická perla Ostravy

OSTRAVA !!! PROGRAM NA PODPORU VZDĚLÁVÁNÍ A TALENTMANAGEMENT

Krátká historie a vymezení oblasti

Rezervace Polanský les se nachází na břehu řeky Odry mezi obcemi Svinov a Polanka nad Odrou. Na území 60 ha se nachází lužní les, který ohraničuje konec Chráněné krajinné oblasti Poodří. Základní tvar tohoto území byl vymodelován zejména poslední dobou ledovou před 150-160 tisíci lety. Další modelaci území význačně ovlivňoval tok řeky Odry s různým množstvím atmosférických srážek za sezónu.

Geomorfologický charakter území byl vytvořen zaledněním v poslední době ledové. Na mapce je zalednění vyznačeno modře.

V raném středověku je na tomto území neprostupný lužní prales s četnými tůněmi, slepými rameny a mokřady. V 13. století dochází v okolí k trvalejšímu osídlení a s tím je spojeno žďářství lesa, následná zemědělská činnost. V polovině 14. století dochází v této oblasti k budování prvních vodních děl - mělkých rybníků a v 15. století je budována strouha Mlýnka, která prochází dodnes daným územím.

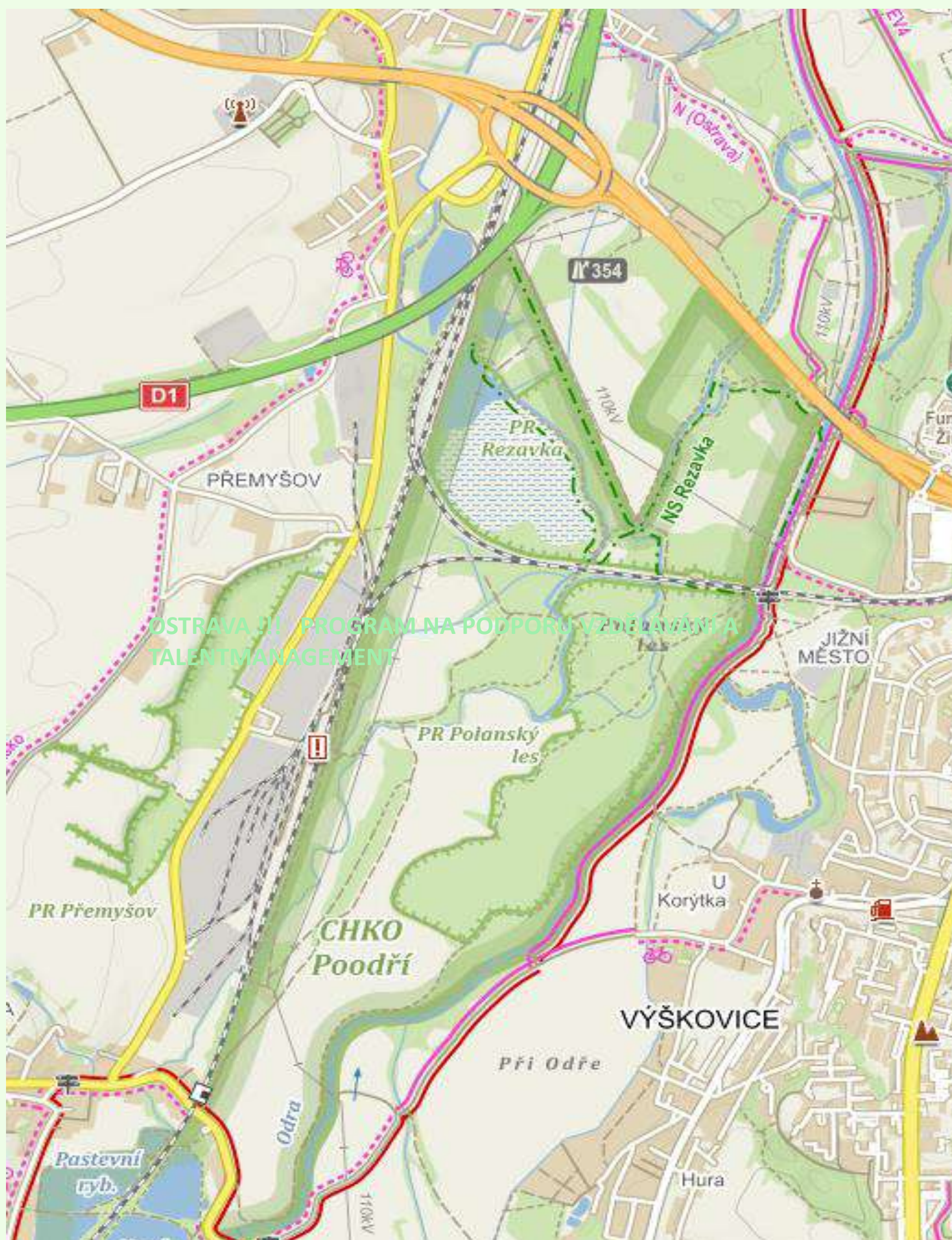
Hospodářskou činnost v oblasti ovlivnila v 17. století i 30letá válka, kdy mnoho zemědělských gruntů bylo opuštěno. Celou oblast i nadále provázely četné povodně. Od 13. století je zaznamenáno do dnešních dnů na dolním toku 37 velkých povodní, tu poslední jsme mohli zažít v roce 1997, kde hladina Odry v Ostravě dosáhla výšku téměř 8 metrů. V 19. a 20. století dochází na přilehlém území k rozsáhlé průmyslové činnosti. Začíná těžba černého uhlí a buduje se důležité železniční spojení: Ferdinandská dráha. V blízkém Svinově vzniká lihovar, cihelna, válcovna trub a později důl Šverma č.2.

Poslední velká povodeň postihla tuto oblast v roce 1997

Od 18. století docházelo postupně k narovnání toku Odry, budování protipovodňových hrází a prohlubování koryta řeky. Tyto zásahy vedly k omezení možnosti pravidelných záplav, a tak ustupovalo zavodnění okolních lesů. V roce 1970 dochází díky iniciativě místních ochránců přírody k vyhlášení Přírodní rezervace Polanský les.

Na tuto rezervaci navazuje v okolí několik atraktivních chráněných biotopů: Rezávka, Přemyšov, Vrbenský mokřad a Polanské nivy. Samotnou rezervaci tvoří les tvrdého luhu, který je tvořen stromy s tvrdou dřevní hmotou: dubem, jasanem, javorem, jilmy, olší. Lesem protéká strouha Mlýnka a je protkán několika tůněmi a mrtvými rameny. Nachází se zde 308 druhů rostlin, 188 druhů obratlovců, 52 druhů hub.

Mapa vyznačených rezervací : Polanský les, Rezávka, Přemyšov

V oblasti hnízdí 80 druhů ptáků ze 120 vyskytujících se druhů. Nejvýznamnější živočichové, kteří se zde vyskytují jsou: strakapoud malý, datel černý, čolek obecný, vydra říční, 7 druhů netopýrů, skokan štíhlý a díky rozkládajícímu dřevu také velký počet druhů dřevokazného hmyzu.

Nádherný exemplář houby troudnatce kopytovitého

Bylinný život v Polanském lese.

Nejhezčí pohled na lužní les přináší jaro. Po zimě je v půdě vysoký obsah vláhy, začínají teplejší a slunnější dny. Horní patro lesa není ještě olistěno, a tak slunce může svítit až na bylinné patro. Teplo, světlo a vlhkost vytváří na jaře ideální mikroklima pro růst rostlin. Na konci února se objevují celé koberce sněženky podsněžníku, když květ dosáhne vrcholu, tak se zazelenají zelené ostrůvky kyčelnice žláznaté a dymnivky duté.

V dubnu se začnou objevovat žluté květy prvosenky jarní, orseje jarního a sasanky pryskyřníkovité. Objevují se i bílé květy sasanky hajní a zápalice žluťuchovité. Z ostatních rostlin, které dokreslují neuvěřitelnou pestrost v tomto období, kvete česnáček lékařský, hrachor jarní a pryskyřník kosmatý.

zápalice žluťuchovitá, sasance podobná rostlina

sasanka pryskyřníkovitá poskytuje plody, kterými se živí mravenci

ohrožený hvězdátec zubatý

dymnivka dutá se v Polanském lese vyskytuje v bílé a fialové formě

Ve vlhčích oblastech roste blatouch bahenní a nenápadný mokryš střídavolistý. Nejpestřejší období květu lužního lesa postupně končí a začíná kvést bažanka vytrvalá, hvězdátec zubatý, kokořík mnohokvětý. V tomto období také nasazuje na květ česnek medvědí, který svým květem a vůní vyplní celé bylinné patro. Po odkvětu česneku medvědího můžeme už zahlédnout postupně se zvětšující přeslenité lodyhy lilie zlatohlavé, která kvete na konci jara. Po jejím odkvětu nastupuje v lese růst monokultury kopřivy dvoudomé a v tůních se začnou rodit generace komárů. Lužní les se stane místem, které je pro člověka nevlídné, ale vytvoří svým způsobem dobré podmínky pro růst mladého ptactva a pro nerušený pobyt ostatním živočichům. Na závěr popřejme této rezervaci mnoho dalších let nerušeného růstu a dalšího rozkvětu.

Vůně koberce rostlin česneku medvědího nás vítá už z daleka

Nejkrásnější rostlina Polanského lesa je lilie zlatohlavá

Použité zdroje a odkazy:

http://geologie.vsb.cz/reg_geol_cr/11_kapitola.htm,

<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10647/svinov/historie/>

<https://www.hrady.cz/prirodni-scenerie-jistebnicka-rybnicni-soustava>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ml%C3%BDnka>

<https://www.casopispoodri.cz/starsicisla/pdf/POODRI%203-2006.pdf>

<http://www.zam.fme.vutbr.cz/~raud/povodne/popup2.php?id=143&zarazeni=e>

<https://mapy.cz/turisticka?x=18.2056072&y=49.7967505&z=14>

Fotografie rostlin Pavel a Věra Rymiecovi